

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul prezentului act normativ

LEGE

privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 47/2013 privind unele măsuri în domeniul instrumentelor structurale care privesc beneficiarii direcți finanțați din fonduri externe nerambursabile, precum și unele măsuri financiare în domeniul ex-ISPA din sectorul transporturi

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Guvernul României urmărește, ca prioritate strategică fundamentală, creșterea absorbției fondurilor structurale și de coeziune. În acest sens este necesară utilizarea, în integralitate, a tuturor sumelor alocate României, pentru a evita riscul de dezangajare automată a acestor fonduri.

Ministerul Finanțelor Publice (MFP) are atribuții în gestionarea financiară a asistenței financiare nerambursabile acordată României de Comisia Europeană (CE), prin instrumente structurale, potrivit prevederilor cadrului legal național. În această calitate, trebuie să asigure fondurile necesare finanțării Autorităților de management pentru programele operaționale finanțate din instrumente structurale în cadrul obiectivului convergență - (rambursare a cheltuielilor), conform solicitărilor Autorităților de management.

Până în prezent, finanțarea a fost asigurată din instrumente structurale primite sub forma prefinanțării și rambursării de la CE, în conturile programelor operaționale gestionate de MFP prin Autoritatea de certificare și plată (ACP), precum și din sume alocate temporar din vărsăminte din privatizare în anul 2011 și 2012. În condițiile epuizării prefinanțării CE, ca urmare a existenței unei diferențe substanțiale între procentul de prefinanțare acordat de CE (respectiv 9% pentru FEDR, 13% pentru FSE și 12,5 % pentru FC) și procentul de prefinanțare acordat de România beneficiarilor de proiecte finanțate prin programele operaționale din instrumente structurale, (maxim 35%), cât și valorii reduse a aplicațiilor de plată transmise la CE pe baza cheltuielilor efectuate de beneficiari, a fost obligatorie identificarea unor modalități de supervizare și control al capacității administrative care să ducă ridicarea presuspendării plăților de la CE pentru a nu periclita ținta de absorbție pentru anul 2013, motiv pentru care a fost adoptată Ordonanța de urgență a Guvernului nr.47/2013 privind unele măsuri în domeniul instrumentelor structurale care privesc beneficiarii direcți finanțați din fonduri externe nerambursabile, precum și unele măsuri financiare în domeniul ex-ISPA din sectorul transporturi, aprobată prin Legea nr.222/2013.

Programul ISPA (Instrument pentru Politici Structurale de Pre-Aderare) a reprezentat un instrument de finanțare nerambursabilă care a sprijinit România în vederea alinierii standardelor de mediu și transport la cele ale Uniunii Europene. Începând cu data de 1 ianuarie 2007, în baza Tratatului de Aderare la Uniunea Europeană, proiectele ISPA se derulează în baza prevederilor aplicabile Fondului de Coeziune, conform Regulamentului CE nr. 1164/1994.

Perioada de eligibilitate a cheltuielilor pentru proiectele ex-ISPA în domeniul transporturilor a expirat la data de 31.12.2012, autorităților române revenindu-le în continuare obligația

îndeplinirii angajamentelor asumate în cadrul Memorandumurilor de finanțare, privind asigurarea funcționalității și sustenabilității investițiilor (condiționalitățile 8.1 și 8.2).

Pentru continuarea și finalizarea măsurilor ex-ISPA este necesară asigurarea fondurilor de la bugetul de stat pentru onorarea obligațiilor de plată către contractori.

În urma derulării misiunilor de verificare a cheltuielilor realizate de către Autoritatea de Audit cu ocazia închiderii măsurilor ex-ISPA a fost propusă aplicarea unor corecții financiare asupra sumelor solicitate la rambursare de către CE.

În cadrul Rapoartelor Finale ale măsurilor ex-ISPA a fost introdusă balanța finală a finanțării comunitare, finalizându-se astfel posibilitatea rambursării sumelor aferente măsurilor menționate.

2. Schimbări preconizate

Având în vedere necesitatea adoptării unor măsuri pentru optimizarea fluxurilor financiare din cadrul programului operațional sectorial transport pentru asigurarea capacității de absorbție a fondurilor alocate României în perioada de programare 2007-2013 și în vederea evitării dezangajării automate a fondurilor alocate de către Comisia Europeană, precum și pentru îndeplinirea obiectivelor proiectelor, evitându-se astfel întârzierile majore în implementarea acestora și neatingerea indicatorilor de proiect, se impune luarea unor măsuri care să asigure un management cât mai eficient programului operațional și care să conducă la evitarea pierderii, prin decomitere, a fondurilor alocate României.

În acest sens, modificarea propusă prin noul art.14¹ și art.14² stabilește în sarcina Beneficiarilor direcți, finanțați din fonduri structurale/ Autoritățile contractante din sectorul transporturi obligația de a solicita de la executanții de lucrări, prestatorii de servicii, furnizorii de bunuri, cu care au încheiat contracte, în vederea transmiterii către Autoritatea de Management POS Transport (AM POST), a tuturor informațiilor de care depind implementarea și derularea proiectelor de infrastructură de transport finanțate din fonduri structurale, proiecte care susțin dezvoltarea sustenabilă a României pe termen lung.

Totodată, având în vedere obligativitatea unei raportări eficiente și reale către AM POST apare necesitatea luării unor măsuri penalizatoare care să asigure punerea în aplicare imediată a cerințelor de raportare stabilite de AM POST.

Prin noile articolele propuse se asigură monitorizarea implementării proiectelor în timp real și eficient.

Contractele de asistentă tehnică finanțate prin măsurile ex-ISPA au asigurat atât pregătirea proiectelor finanțate în cadrul POS T, cât și asistentă pe parcursul implementării proiectelor post-aderare. În acest context, orice blocaj financiar în cadrul proiectelor ex-ISPA are implicații negative în absorbția fondurilor europene nerambursabile prin:

- neparticiparea proiectantului la faze determinante, conform obligațiilor legale, aspect ce conduce la blocarea lucrărilor și aplicarea de penalități de către antreprenori

- lipsa și/sau întârzierea luării deciziilor aferente managementului de contract;

- lipsa unor decizii aferente disputelor contractuale, cu grevarea bugetului de stat.

Subliniem faptul că reglementarea acestor aspecte nu poate fi amânată în condițiile în care sezonul de lucrări în sectorul de construcții se află în plină desfășurare. Reglementarea în cauză vine în completarea unui set de măsuri legislative întreprinse de autoritățile implicate, în vederea deblocării implementării contractelor și a creșterii gradului de absorbție a fondurilor europene din perioada de programare 2007-2013.

Neadoptarea prezentului act normativ conduce la diminuarea semnificativă a rezultatului urmărit prin aplicarea întregului set de măsuri adoptat de Guvernul României pentru creșterea absorbției fondurilor europene.

Ținând cont de faptul că prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011 nu se aplică în mecanismul de control și gestiune a fondurilor alocate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 47/2013, Ministerul Fondurilor Europene, în calitate de autoritate de management, și Ministerul Transporturilor, în calitate de autoritate de implementare pentru proiectele ex-ISPA, transfera responsabilitatea privind verificarea legalității implementării proiectelor ex-ISPA beneficiarilor finali, similar mecanismului de finanțare de la Bugetul de stat a proiectelor de investiții.

În aceasta situație, responsabilitatea utilizării fondurilor necesare implementării proiectelor ex-ISPA revine exclusiv Beneficiarilor finali/Autorităților contractante din sectorul transporturi, urmând ca verificarea respectării legalității și realității implementării acestora să fie realizată de către organismele cu competențe în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

În acest sens, modificarea propusă prevede stabilirea mecanismului de verificare și control, respectiv cel aferent proiectelor finanțate de la Bugetul de stat organismului cu competențe în realizarea controlului utilizării fondurilor pentru contractele finanțate de la Bugetul de stat.

3. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al prezentului act normativ

1. Impactul macroeconomic

Actul normativ nu se referă la acest domeniu.

1^a Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Actul normativ nu se referă la acest domeniu.

2. Impactul asupra mediului de afaceri

Neonorarea obligațiilor contractuale de plată către contractorii ex-ISPA transmite un semnal negativ pieței și investitorilor, fapt ce poate afecta imaginea autorităților române în plan intern și extern, poate conduce la creșterea riscului de țară și nu în ultimul rând ar conduce la imposibilitatea îndeplinirii angajamentelor asumate de România.

3. Impactul social

Prin capitolul 9 din Tratatul de Aderare privind politica în domeniul transporturilor, România s-a angajat să deschidă întreaga rețea TEN-T pentru traficul greu.

Neadoptarea în regim de urgență a acestui act normativ în forma unei ordonanțe de urgență a Guvernului va avea un impact negativ asupra populației deoarece va întârzia disponibilizarea finanțării necesare pentru continuarea și finalizarea proiectelor și implicit realizarea beneficiilor socio-economice ale acestora.

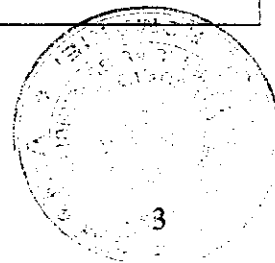
De asemenea, nefinalizarea la timp a acestor angajamente ar putea conduce la returnarea întregii valori a sumelor alocate pentru aceste proiecte prin Programul ISPA și implicit grevarea bugetului de stat.

4. Impactul asupra mediului

Nerealizarea obiectivelor stabilite prin memorandumurile de finanțare va duce, de asemenea, la neîndeplinirea angajamentelor asumate de România în domeniul transportului, cu impact negativ asupra standardelor de viață ale populației.

5. Alte informații

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Nu este cazul

Secțiunea a 5-a

Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:

a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ;

Actul normativ modifică și completează Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 47/2013 privind unele măsuri în domeniul instrumentelor structurale care privesc beneficiarii direcți finanțați din fonduri externe nerambursabile, precum și unele măsuri financiare în domeniul ex-ISPA din sectorul transporturi.

b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții. Urmează a fi modificate normele de aplicare ale actului normativ.

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare

Actul normativ este conform legislației comunitare.

3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene:

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

6. Alte informații.

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării prezentului act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, instituții de cercetare și alte organisme implicate

În vederea elaborării prezentului act normativ au fost consultate direcțiile de specialitate din cadrul Ministerului Fondurilor Europene, ale Ministerului Transporturilor și Ministerului Finanțelor Publice, Departamentul pentru Proiecte de Infrastructură, Investiții Străine, Parteneriat Public-Privat și Promovarea Exporturilor și autoritățile contractante pentru proiectele ex-ISPA în domeniul transporturilor.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Au fost consultate părțile direct implicate, respectiv autoritățile contractante și beneficiarii finali ai proiectelor ex-ISPA în sectorul transporturilor.

3. Consultări organizate cu autoritățile administrației publice locale

Nu este cazul

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale

Nu este cazul

5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ - Proiectul de act normativ a fost avizat favorabil de către Consiliul Legislativ, prin avizul nr. 1083/2014.

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării - Nu este cazul

c) Consiliul Economic și Social - Nu este cazul

d) Consiliul Concurenței - Nu este cazul

e) Curtea de Conturi - Nu este cazul

6. Alte informații

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea prezentului act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ

Menționăm că au fost întreprinse demersurile legale prevăzute la art.7 alin.(1) din Regulamentul privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561/2009.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ

Nu este cazul

3. Alte informații

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 8-a

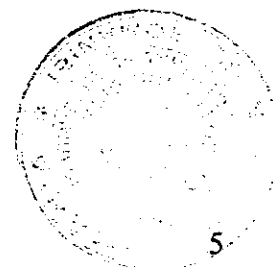
Măsurile de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Punerea în aplicare a prezentului act normativ se va realiza prin structurile deja existente, iar pentru implementarea acestuia autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor comunitare vor colabora la elaborarea normelor de aplicare a actului normativ.

2. Alte informații

Nu au fost identificate.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege anexat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 47/2013 privind unele măsuri în domeniul instrumentelor structurale care privesc beneficiarii direcți finanțați din fonduri externe nerambursabile, precum și unele măsuri financiare în domeniul ex-ISPA din sectorul transporturi.

PRIM-MINISTRU

VICTOR VIOREL PONTA

